

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrť leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrť leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrť stopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Uredništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Gotovo, da nas Slovence sedaj nad vse zanima jugoslovansko bojišče. Vsem gg. dopisnikom našega lista, ki so blizu meje prevažnih dogodkov na jugu, ki so nam dosedaj telegrame in dopise pošiljali, lepa hvala in naša srčna prošnja, naj čitateljem „Slovenskega Naroda“ še dalje s svojimi poročili postreči blagovolijo. Ob enem pak prosimo tudi vse druge prijatelje in čitatelje našega lista na slovenskem jugu, ki imajo priliko, naj nam poročajo po istini in brzo vse, kar jim je dosežno, naj bode v kakoršnej koli obliki.

Slovinci in jugoslovansko bojišče.

Naš mali slovenski narod, politično odtrgan kos velicega Slovanstva, po neugodnej legi še tudi razdeljen in razkosan v več deželic, nikdar torej zedinjen, — nema velike zgodovine, nema velicnih mož vojevodov svojega plemena, ne more gledati v sijajno preteklost, kjer bi povzdigujoče vzglede in čine imel. On se more in mora zanašati le na bodočnost, oslanjati le na največjo idejo današnjega veka, na narodnostno idejo.

Vendar ena doba v zgodovini je, ko je ves slovenski narod po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in deloma po Primorskem skupno deloval in bojeval se, ne le za sebe nego za evropsko kulturo. To so časi bojev s Turki, ki so tačas vsem narodom bili strah in groza, dedni in smrtni sovražniki krščanstva. Ko so drugi severni in zapadni narodi mogli pripravljati se na delo kulture in izobraževanja, tačas so naši pradedje Slovinci in Hrvati mogli stati z orožjem v roci na braniku proti divjaštvu iz Azije privrelega Turka. Noč in dan, leto za letom je trajal boj na življenje in smrt, in le čudno

je, da se je naš narod ubranil in ohranil. — Še dan denes živi najživejši spomin mej našim narodom na one strahovite čase, ko so zažgani kresovi od gore do gore po celej deželi telegrafovali, da ljuti Turek s požigom in umorom divja v deželo. Vsaka stara ženica ve praviti povesti, vsaka vas ima svojo zgodovino iz turških časov in star kmet naš si misli, kadar čuje o vojnih grozovitostih, gotovo najprej Turka.

Razumeje se potem kakove morajo biti naše simpatije nasproti bojišču jugoslovanskemu. Razumeje se, da iz celega srca želimo zmage vstajnikom in pobitje azijskemu divjaku.

Z veseljem opazujemo, da razen Slovanov začenjajo tudi drugih narodov listi z ustaši simpatizirati. Francoski in italijanski časniki so odločno na strani kristijanov, Angleži vsaj Turčije več ne branijo kakor so nekdanj in celo nemški listi, kateri so še nekoliko poštenja ohranili, izpreobračajo se in pišejo skoro uže bolj za ustaše. To se ve, da v to vrsto poštenjših nemških listov ne štejemo listov a la „N. Fr. Pr.“ ali „Laih. Tagblatt“.

Naš list je bil zaradi člankov, ki so to simpatijo slovenskega naroda za vstaše z vso odločnostjo v sebi imeli, trikrat zaplenjen. Radovedni smo pri ugovorni obravnavi razloge slišati, iz katerih morejo rojeni Slovinci to svoje — turkoljubje motivirati.

Kakor se še sedaj nabira po Dalmaciji, po Hrvatskem in celo po Češkem („Pokrok“ vsak dan prinaša javni izkaz) za podporo hercegovinskih sirot in ranjencev, tako smo tudi na Kranjskem mi začeli tak nabor. Kar nij nikjer bilo prepovedano, to je pri nas na Kranjskem Slovenskem; celo na Goriškem smejo pobirati, a „Slovenski Narod“ je bil

konfisciran samo, ker je imel izkaz darov. Radovedni smo čuti in čuli bodemo razloge tega dogodka, ki se nam turkofilstvu prav podoben zdi.

Nekdanji predniki naši v deželi si pač nijso mislili, da bode v Avstriji in celo na Slovenskem kedaj ljudij, ki bodo za Turke in proti kristijanom, ki se jim upirajo.

Vstaneke v Hercegovini in Bosni.

Iz Zagreba, 21. avg. [Izv. telegram „Slov. Narodu.“] „Obzoru“ javljajo, da vzdolž Save od Svinjara do Mačkoveca, od Jablanice do Orehova in Jassinoveca več nij Turkov (?), ter samo pomanjkanje orožja zadržuje vstajnike. — V Hercegovini so bili Turki pri Dobri potolčeni.

Hercegovina meri 300 kvadratnih milj in okolo 300.000 prebivalcev. Pri krščansko narodnej vstaji, kakor je sedaj je pač — piše vojaška „Wehr-Ztg.“ — kacih 35.000 mož od 20 do 50 leta v orožju. V deželi navadna orožja so pistole in nož, katere se za pasom nosijo, široka sablja in dolga turška puška. Hercegovci se od mladega v orožju vadi, torej je izvrsten strelec in v ročnem boji strašen zaradi moči svoje roke in gotovosti s katero ali sune ali udari.

Bolgari tudi vstanejo proti Turku, ako se le vstaneke v Bosni nekoliko časa drži. Glasilo njihove emigracije v Rumuniji „Zname“ (zastava) piše: „Katero jugoslovansko srce glasno ne bije, videče signal revolucije? Kateri junak ne bode posegel za zarjaveli jatagan? Kateri Bolgaria ne bode vprašal se: kaj nam je storiti? Vara se vsak, ki misli, da naš narod nij pripraven.

Listek.

Iz severne zgodovine.

Litva za Gedimina, Olgierda in Jagiella.

(Spisal J. Steklasa.)

Na zapadnih mejah stare Rusije, na bregovih reke Njemena in v pobliznjih straneh, sred šum in jezer, je od davna živel litvansko plemo. Ono se je delilo 1. na prave Litvane ali Smude, na Njemenu, 2. zapadno od teh na Pruse, 3. proti severju na Korse ali Kure, Simgole ali Simgale, in 4. na Lete ali Latiše. Južno od pravih Litvanov in Prusov so stanovali Goljadi in Jatogaji, katere so pa Rusi in Poljaci v 13. stoletju čisto iztrebili.

Litvani so stanovali v siromašnej, z velikimi hostami in jezeri pokriti pokrajini od vsega sveta ločeni. Zategadelj so pa tudi oni ostali ubogi, surovi in divji; polja nijso

obdelovali skoraj nič, nego branili so se od ribjega in hostnega lova; tudi so napadali svoje sosede, ter je plenili. Oni so bili pogani še dolgo po tem, ko so se Slovani bili že pokrstili, ter so tako svojo pogansko vero bolj razvili, nego prvi. Pri njih je imelo duhovništvo jako velik upliv. Duhovni glavcar, Krive-Krivejto imenovan, bil je tudi zajedno veliki sodnik. Litvani so se priklanjali Kumrom in drugim prirodnim pojavom. Glavni bog jim je bil Perkun; njemu v čast je gorel večni, sveti ogeaj (Snič) v posvečenih gajevih. Njemu so žrtvovali včasi še celo najodličnejši ljudi. Nad Litvo so vladali knezi, kakor o Ruskej, ter so se bavili najbolj z vojsko. Nij bilo mira mej njimi, niti soglasja, oni so pustošili v večnih prepirih svojo plodno zemljo. Od napadov nemirnih Litvanov so trpele vse sosednje ruske države, posebno pa polocka in volinjska. V svoje dolge rogove trobeti, napadali so

oni na svojih krepkih, divjih konjih svoje sosede, požigali vasi in mesta, ter odvažali prebivalce v sužnost. Ali Rusi so se zjediniili v države, ti pa so ostali razcepljeni na mala plemena, ter so jim lahko plačevali za poprejšnje napade s pokončevanjem zemlje in s pobiranjem davkov. Litvani so bili takrat še tako ubogi, da so po svedočanstva letopisca Dluogoša (živel v 11. stoletju) plačevali Rusom davek v brezovih metlah (vjeniki, Badebesen), lipovem liku in želodu.

V kratkem pa so dobili Litvani še drugega soseda in sovražnika — Nemca. Ti so prišli na obalo baltijskega morja, da pokrsté pogane in je spreobrnejo h katoliškej veri. Naselili so se po Livoniji in po Rusiji. Prvi so se imenovali livonski, drugi pa tevtonski vitezi. Nemci nijso oznanovali besede božje z ljubeznijo, nego po nemško z mečem in nasilstvom. Bojevali so se

Od l. 1867 je prevratni duh pokrtil vso našo domovino. Nam manjka samo organizacije, a za to je uže temelj položen. V Bukureštu se je uže osnoval odbor, ki pripravlja revolucijo na Bolgarskem, — da bi le Srbija tako dolgo ne oprezovala!

Iz Zemljina se „Pol.“ 18. avg. brzojavlja: „Nek očevidec poroča, da se je v Kobasu v Bosni boj začel. Stražarnica turška je pala vstajnikom v roke. Pretečeno noč je bil silen boj pri Berbiru, čegar hiše goré. Beguni bežé v četah na vse kraje.

Iz Belgrada se piše „A. Allg. Ztg.“: da vsa znamenja za to govoré, da knez Milan ne bode dalje kneževal kot do odpretja narodne skupščine. Verjetno je, da ako se vstaja v Hercegovini razširi in Rusija pridobi Avstrijo in Nemčijo, zasede črnogorski knez srbski prestol.

Dalmatinski „Narodni List“ v navdušenem članku pozivlje Hrvate in Srbe, naj po vseh mestih in krajih ustanove odbore od 3 do 5 ljudi, ki bodo nabirali darove a tudi povezače, robce za rane obvezovati, šarpijo itd. — Slovenci, i mi?

Turška vlada je dobila od avstrijske pravico, dva bataljona na dalje na Kleku na suho izkrcati. En oddelek obleževalcev Trebinja je marširal proti Kleku čakati Turke, ki pridejo po avstrijske zemlji v Hercegovino.

Mesto Sarajevo gori, od vstašev zapaljeno. Pri Šabcu je 800 vstašev 700 Turkov premagalo — tako poročajo telegrams zadnje „Politik.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. avgusta.

Sledeči avstrijski generali so prejeli od ruskega cara rede: FZM. Filipovič, cesarski poveljnik na Češkem, veliki križ belega orla; enako tudi drugi pribočnik cesarjev, GM. Beck. Polkovnik generalnega štaba, Zach, in polkovnik Herget komanderski križ reda sv. Ane; generala Lüttrow in Fritsch veliki križ Stanislavovega reda. Razen teh je dobilo še dvanajst oficirjev različne rede. To je novo znamenje dobrih razmer mej Avstrijo in Rusijo.

z Litvani zdaj srečno, zdaj nesrečno. Mindovg, jeden izmed litvanskih knezov, se je dal s svojo soprogz pokrstiti v svojem prestolnem mestu Novogrodku; ali on je kasneje zopet pogan postal, ker so Nemci od njega zahtevali del Samogicije. Litvani so se bili hrabro za svojo slobodo, ali Nemci so bili izkusnejši, nego Litvani v vojski, vrh tega pa so dobivali pomoči izza morja. Litvani so se morali pomakniti nazaj od obale, ter se za nekoliko časa z Nemci pomiriti.

Nesreča je naučila Litvane pameti: bilo so je treba zjediniti. Nad vsemi knezi se je držal vedno jeden za starejšega, ter je bil zato veliki knez imenovan; vladal je nad drugimi navadno strogo, včasih tudi oholo. Najbrž so tudi k Litavcem prišli v 9. in 10. stoletju Skandinavci (Normani) in to po Njemenu, kakor so v slovanske zemlje zahajali. Tako kažejo vsaj imena njihovih

Vnauje države.

Iz Carigrada se poroča, da so ruski, avstrijski in nemški poslanci velikemu vezirju v daljšem razgovoru svetovali, naj turška vlada v Hercegovini odjenja in zaslisi pritožbe vstašev, kar pa turška vlada nij sprejela. Ko je potem ruski poslanec Ignatič pri sultanu bil, je poklical poslednji velikega vezirja k sebi. V soboto so se imeli sniti vsi poslanci tujih vlad v hotelu ruskega poslanca.

V Srbiji dosedaj, ko to pišemo, nij še novo ministerstvo sestavljene. Pravijo, da pride najbrž Ristič zopet na čelo. Ogerski „P. L.“ ga je razčesal uže naprej kot nevarnega za mir, — cislejtauska oficijozna „Politische Correspondenz“ pak pravi, da nij tako nevaren, da je uže politično izšolan, torej ne bode „skozi zid rinal.“

V poslednji seji francoske permanentne komisije so poslanci vlado interpelirali o nekaterih rečeh, ki se tičejo uprave. Predsednik Buffet je izpovedal, da Gladstonejeva knjiga o rimskem vprašanju na Francoskem nij bila prepovedana, da pa zapade postavi o prenosbi in da on ne bode kekega dela, ki je obrneno proti katoličanstvu, nikoli kolekovati pustil. — Prefekt okraja Rhone je neko adresno, namenjeno mlademu Napoleonu, konfisciral.

Vojvoda Dècazes je še ostal v Parizu, baje zaradi upora na Turškem. Konferiral bode v tej zadevi z avstrijskim in angležkim poslancem. — Bonapartovci so imeli 15. avgusta, Napoleonov dan, navadno slovesno mašo v avguštinske cerkvi. Navzoči so bili Rouher, Cossagnac in drugi znani bonapartisti. Mesto je bilo mirno. Ljudje so pač vezovali razne Marije, a na sedanskega Napoleona se je malokdo spomnil.

Spanjski general Martinez Campos je te dni vzel Karlistom tvrdujavo Sea d' Urgel, katero so vlani po izdaji v roke dobili; tudi grad se je z poveljnikom Lizarrago vred podal. Karlisti so s tem izgubili poslednje pribežališče v Kataloniji, ker Puyserde niso mogli vzeti. Ker so tudi tako imenovano gorovje „Maestrazza“, kjer so se pred dolgo časa držali, sedaj izgubili, se je don Karlos umaknil v Alfasuo v hribe. A težko se bo dolgo več obdržal.

Dopisi.

Iz Bleda 10. avg. [Izv. dop.] Veliko ljudi prihaja vsak dan ogledovat si znamenitosti gorenjske strani naše domače dežele. Mej temi zasluži Bled zaradi svoje lepote gotovo prvo mesto. Neko veselje prešine človeka, ko zagleda jezero obdano hribi i gorami, a tega veselja ne moreš dolgo neskaljenega uživati, ako premisliš tukaj-

knezov: Ringold (Reinhold?), Mindovg, Gedimin, Olgierd in dr. Tukaj je bil ravno tisti običaj deljenja zemlje, kakor v Ruskej. V 12. stoletju so bile glavne litvanske pokrajine (kneževine): savilejska, litvanska-polocka in kernovska. Ko se je začela pri njih zemlja zjedinevati, nastopili so v Ruskej prepiri in soeraštva. Litvani so se zatorej ustavili, davek plačevati, ter so začeli celó ruska mesta osvajati. Za tem so na Rusko navalili pa še Tataři. Ruska je vsled tega jako oslabela in se opustoševala, posebno zemlje okolo Dnjepra. Veliki knez ruski je živel daleč na severju; on je bil večkrat v tacih stiskah, da nij niti pomislil na svoje pokrajine na daljnem jugu in zapadu. Zapadno Rusko si osvojiti, nij bilo težko, in zares je en del odtrgala Poljska, orugi s Kijevom pa Litva. Sto let po tatarskej navali je bila vsa Ruska razdeljena na dvoje: zapadna polovica je bila skoraj vsa

šnje razmere. Ako poslušáš prišle goste le redkokrat slišiš kako slovensko besedo. Kakor v Ljubljani tako se tudi tukaj sliši največ nemščina. Gnjezdo nemčurjev je pa tukaj pri Malnarju. Tako so zagrizeni ako vstopiš in zahtevaš po slovensko jed in pijačo te natakár v fraku skoro zaničljivo po strani pogleda in srečnega se ne smeš šteti, ako ti čez dolgo časa za denar prav slabo postreže. — Slovenci, ki prihajate tu sem se razveseljevat, ne hodite v gostilno k slovence žrcem, ampak rajši kjer so Slovenci, ali vsaj ne tako očitni zaničevalci vsega kar je domače slovensko. Povsodi se vam bo dobro, da še veliko cenejše postreglo kakor v takem kraji. Čemu bi podpirali naše zaničevalce! Podpirajmo le domače obrtnike. To nij nekrščansko, kakor bi znal kak nemški list očitati, ampak to je naša dolžnost, da tako ravnamo z njimi, da bodo neotesani krčmarji spoznali, da žive v slovenskej deželi ne pa v nemškem rajhu.

Domače stvari.

— († G. Jos. Vrtič,) c. kr. svetovalec pri namestništvu v Gradci, je v topličah pri sv. Lenartu na Koroškem 15. avgusta od mrtvouda zadet nagloma umrl. Mož je bil eden tistih redkih značajev, katerim državna služba nij zadržala narodnega čuta. Kot c. kr. okrajni glavár v Celji je bil obče spoštovan od slovenskega ljudstva, a baš zaradi tega, ker se je vselej slovenskim narodnim zahtevam pravičnega skazal, mrzen bil od celjskih nemškutarjev. Na žavskem taboru je on sam fungiral kot vladni komisár. Ko so celjski nemškutarji pozneje sklicali „Verfassungstag“, katerega so se tačas tudi Slovenci mislili udeležiti, je g. Vrtič posredoval, da se je moral „Verfassungstag“ v zaprtem prostoru obhajati. V dogovoru pak s slovenskim odborom je pod uradnim pečatom razposlal vsem občinam odborov oklic, da se naj Slovenci ne udeležé. Oklic se je končal z besedami: „Živela Slovenija!“ G. Vrtič je bil od nemškutarjev pri ministerstvu zatožen, da je uradno razširjal oklic, v katerem se javno proklamira zedinjena Slovenija. Minister Giskra je Vrtiča prestavil v Gradec k namestništvu, v Celje pa na tolažbo nemškutarjem poslal g. Schönwettera. Slovencem ostane g. Vrtič v zvestem spominu. Naj mu bode zemljica lahka!

v rokah litvanskega kneza Gedimina, iztočna pa je plačevala davek Tatarom.

Gedimin (1315.—1340.) je bil po pravljici nadkonjar litvanskega kneza Vitena. Le tega je on ubil, ter sam vladati začel; ali po verjetnejših virih je bil on sin in naslednik Vitenov. Gestimin je bil jako razumen in podvzeten knez; on je vpotrebil nemir v jugozapadnej Ruskej v svojo korist, ter jo podvrgel v svojo oblast. V odločnej bitki na reki Irpenji l. 1321. je premagal Ruse in Mongole, ter si osvojil vso kijevsko zemljo; Volinjo pa je dobil po ugovorih kot dedšino. Prebivalci južne Ruske so sprejeli z veseljem litvansko gospodstvo, ker so bili tako rešeni tatarskega jarma. Gedimin je pustil na miru vso njihovo notranjo upravo in vse pravice pravoslavne duhovščine. Mnogo ruskih mest se mu je radovoljno predalo. Gedimin si je zdaj nadel naslov ruskega in litvanskega velikega kneza, ter si zbral za

— (Na ljubljanskem močvirji), kjer se kopljejo na deželne stroške in za deželni muzej ostaline starodavnih poslopij na koleh, kradejo ali jemljó ljubljanski filistri, ki hodijo gledat kopanje, kosti in razne izkopke. To smo uže povedali. Denes pridevamo, da je največ temu kriv hlapec dež. muzeja, ki čuje na ime F. Schulz, in ki pusti vse to odnašati!

— (V Hercegovino) je odpotoval in sedaj ko to pišemo na svoje mesto prišel tudi g. A. Sušnik, do zadnjega časa bivši korektor in predstavljavec pri uredništvu „Slovenskega Naroda“.

— (V Postojni) je padel pri vojaških vajah polkovnik regimenta Wetzlar št. 16 tako nesrečno raz konja, da si je zlomil roko in se tudi na glavi hudo poškodoval.

— (Strela) je ubila v Krašah na Koroškem mežnarico, ki je zvonila proti strelji in še enega starega moža, ki je ob viharju pod zvonikom stal.

— (Čudna smrt.) V nedeljo 15. t. m. se je — kakor „S.“ piše — igral z revolverjem neki Jože Klančič, študent v Podgori pri oknu svojega stanovanja. Nehote se mu revolver sproži in strel šine mimo glave domačega sluga in ga le malo popraska, a ta se tako prestraši in tako nesrečno pade, da se je smrtno na glavi pobil in v malem času umrl. Vsled strahu ga je zadel mrtvud tako, da je bil na celem životu neobčutljiv in samo možgani so bili nepoškodovani, zbadali so ga s šivanko, a on je le gledal, občutil nij nič.

— (Smrt skopuhova.) Od Preserja se nam poroča: 71 letni fant, Matija Mikš po imenu, bival je pri nekemu posestniku v Rakitniku, kateremu je denar posodil. Denes teden reče mu gospodar: „Matija veš kaj? — Ti si mi denar dal, jaz pa tebi stanovanje in hrano, zdaj sva bot, preskrbi si drugodi svoj živež. — To je bil hud udarec za njega, nek še hujši kakor ovi ko mu je za 400 forintov „srebernih“ tolarjev zmanjkalo. Nij mu več živeti, odračunil je s tem svetom in se prvi dan po tej nenaslišanej dogodbi — v petek zjutraj ob štirih obesil. Pa na kakšen način naj svet čuje. Zanjko vrvi katera je nekoliko nizko visela razdrog senenega voza izbral si je v orodje katero naj mu luč upihne. Skrčil je noge kakor da bi klečal, in da bi vrv preveč ne ožulila njegov suhi vrat, ovije si okrog njega bri-

vojo prestolnico Vilno (Viljno), katero je sam sezidal na bregovih ribnate reke Vilije. S početka so namreč imeli litvanski knezi za prestolnico Kernov, potem pa Novgorodok in Troki. Gedimin je dopustil hansejatskim trgovcem, brezcolno trgovati po njegovej državi; on je poklical rokodelce iz ptujih dežel, ter je vladal precej dobro v svojej kneževini. Tudi ruski jezik je čislal. On sam se je v kratkem naučil ruskega jezika, tako tudi njegovi ljudje. Navadno bi se vsi imenovali z ruskimi imeni, ter so tako počasi skoraj Rusi postali. Nekateri izmej njih so hodili v službo velikemu moskovskemu knezu, in ravno tako ruski bojari k litvanskemu. Tudi krščanska vera se je mej Litvani širila. Godimin se je trudil, da se njegovi otroci in Vladimirovi pomožé in poženi-
nijo, ter je še celó dovolil, da so se njegovi sinovi pokrstili.

(Dalje prih.)

salko in zapusti v vonjavi planinskih cvetlic svet, katerega je črtil iz globočine srca. — Okrajno glavarstvo zaukaže njegovo truplo na pokopališče pokopati. In pokopan je bil. Mrtvaški ptiči leteli so z njim kakor da bi jih kdo drevil, niti nazaj se gledati nijso upali; vaščan pa videč mižavi vlak skčil je za hišne duri, se trikrat prekrižal in gledal kradlo za njim, če bi kaj posebnega ne zapazil — ter djal: „Skopuh kaj koristi ti minljivo posvetno blago. Mrtvi je zapustil 600 forintov razposodenega denarja, za 29 forintov starih bankovcev, se ve da brez veljave, eno škrinjjo starih blač za cunjarja; v drugi škrinjji 10 let starih piškovich in črvivih orehov in lešnikov vsacih pol vagana, katere je hotel ob času naj višje cene prodati a ga nije dočakal. — Umrl si nij privoščil kaplice vinca za svoje denarje; njegovi brati bodo menda pametnejši.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 10. avgusta.

Denes je bila glavna obravnava zoper brata Lorenca in Matevža Mlakarja iz Markovega pri Soteski zaradi hudodelstva ropa in prestopka tatvine. Zatožena sta, da sta se namenila 11. januarja 1875 okraštiti Luka Drešnika v Soteski, čegar kajža na samem leži, ko prideta tje zbudi se Drešnik, kateri je v šupi pri hiši spal. Lorenc Mlakar, kateri je kruljav, skoči k njemu, ga sune v prsi, da je v šupo padel in potem vrata šupe zapahne, da Drešnik ni mogel vnu in je skoz špranjo v vrati gledal, kako je Matevž Mlakar v hiši z lučjo okrog hodil in kradel in sta se potem oba brata proč podala.

Dobila sta le nekaj stare obleke v vrednosti od 1 gld. 68 kr. Gospodar Luka Drešnik je moral desko na šupi odtergati, da je moral iz tega zopora priti. Oba sta obstala dejanje, samo Lorenc Mlakar je trdil, da nij hotel ropati in je ponosno pristavil: tat sem, tat sem bil in tat bom zmirom, oropal pa še nijsem nikogar. In res so posnetki iz kazenskih pisem pokazali, da je bil uže šestkrat zaradi hudodelstva tatvine kaznovan.

Porotniki so za pravo spoznali, da je Lorenc Mlakar hudodelstva ropa in Matevž Mlakar prestopa tatvine, prvi po §. 190 in drugi po §. 450 k. p. kriv.

Vsled tega je sodnija obsodila Lorenca Mlakarja na 6 let težke ječe poostrene s postom vsaki mesec in posameznim zaporom v temeni ječi na trdih tleh 11. januarja vsacega leta in Matevža Mlakarja na tri mesce ostrega zopora.

Razne vesti.

* (Nenavadna razsodba.) V Maros-Vasarhely na Ogerskem bila je 16. t. m. porotna obravnava proti bivšemu državnemu poslancu Ugronu. Zatoženec je bil v svojem listu „Baloldal“ objavil članek, v katerem je skupno armado tako-le apostrofiral: „Kedar mi pod težo davkov omagamo, s čegavim denarjem se bode oblačila in hranila ona služinčad, katere rokodelstvo je moritev, delo bla-
maža in opravek potrata časa?“ — To je vendar javno zabavljanje. Državni pravdnik je to tudi poudarjal. Tudi zatoženec nij tajil, nego je še skušal, svojo trditev dokazati. In res so ga porotniki enoglasno oprostili. Lepe razmere! —

* (Raz-cesarica) Evgenija je prišla v Solnograd, kjer je v hotelu „Nelböck“ ostala.

* (Žrtva loterije.) Na Dunaji je skočil pretekli teden trgovec Reich v Donavo z namenom, se usmrtiti, a bil je rešen in prenešen v bolnico. Stavil je bil strastno v malo loterijo, tako da je izgubil uže 250.000 gold. To ga je tako peklo, da je iskal v Donavi hladila. — Naj si zapomnijo ta žalostni slučaj vsi oni, ki so še sedaj tako neumni, da nosijo svoj denar v kletu loterijo.

* (Pretep na borzi.) V Parizu sta se pretekli četrtek na borzi stepla agent Müller in inženir Courson. Müller je udaril poslednjega s palico, a ta je ustrelil nanj štirikrat z revolverjem, pa ga nij zadel. Predno so pa Coursona zvezali, ustrelil je še dvakrat in Müllerja hudo ranil.

* (Danski pesnik Andersen), tudi Slovencem znan po Erjavčevem prevodu „Katica Andersenovih pravljic“, ki je izšla v „Cvetji“, je te dni umrl. — Pogreba, ki je bil 11. t. m. v Kodanju se je udeležil narod in vse oblastnija.

* (Ogenj.) V ruskem mestu Rievu je bil velik požar; tri sto hiš z vojašnico vred je pogorelo. Škoda je velika.

Poslano.

V „Slov. Narodu“ od 18. t. m. se bere da sta v Ilirskej Bistrici dva župana in da nobeden nič ne dela. Dva župana ne moreta biti, ampak prejšnji župan tako dolgo dela, dokler novi ne prevzame. Rajši naj bi bil dopisnik pisal, da v Ilirskej Bistrici znajo vsi veliko govoriti in večidel nečejo niti prisiljeni kaj storiti, temuč še druge odgovarjajo; tu pri nas ljubijo svoje lastno blato pred svojimi hišami, nikar da bi za čiste ulice skrbeli. Dopisnik naj se rajše kot referent pri meni oglasi, da bomo z njegovo pomočjo pota snažili, namestu da brez imena o tem piše.

Anton Jellouscheg.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato tilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalc in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessière je ozdravila večletno i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezn, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalessière du Barry sestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalc.

Montona, Istra.

Učinki Revalessière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij

mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno blijuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespianji, treslici na vseh udih, shujšnji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespianji in hujšnji.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščeni in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. à 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu v ploščicah na 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbraku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Moris, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vsih mestih pri dobrih lekarjih in spocerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah in carkaznicah ali povzetjih. (204)

Dunajska borza 21. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)
 Notni drž. dolg v bankovcih . . . 69 gld. 95 kr.
 Notni drž. dolg v srebru . . . 72 . 90

1860 drž. posojilo	111	75
Akcije narodne banke	922	—
Kreditne akcije	2	25
London	111	80
Napol.	8	94 1/2
C. k. cekini	5	28
Srebro	101	60

Učiteljska služba.

Na narodnej šoli v Dolu se razpisuje učiteljska služba služninov III. razreda in stanovanjem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dostojno dokumentirane prošnje pôtem predstavljene šolske gospodske vposlati krajnemu šolskemu svetovalstvu najdalje do 20. septembra 1875.

Okrajni šolski svet Laški,
 dné 5. avgusta 1875.

(272—3) Predsednik: Haas l. r.

Umrli v Ljubljani

18. in 19. avgusta:

Gospa Josipina Bilina, soproga trgovca, 62 l., v mestu h. št. 230, na pljučnem urtudu. — Marija Budnar, komisijonarjeva žena, 57 l., v karlovem predmestji št. 9, na sušici. — Valentin Orožen, gostaç, 50 l., v civilni bolnici na vodenici. — Avgust Urbanec, 8 dnij, v krakovskem predmestji in Rosalia Šmid, otrok postajniškega stražaja, 9 dnij, v kapucinskem predmestji, št. 8, oba na čeljustnem krèu. — Miha Škatar, kajžarsk otrok, 5 l., na davici. — Marija Hočevar, kuharica, 35 l., v civilni bolnici na tberkulozi.

Strelovod.

Pogostne strele v poslednjem času v poslopja, ki so brez strelovoda, napotile so podpisane, da opozori posebno občinstvo na svoje poskušene strelovode najnoveje sestave in je priporočta. Stroški se naznanijo, in so izračunjeni prav po ceni. Ignacij Tagleicht, skladišče strelovodov, na drobno in debelo. Od 12. avgusta I. Heiligenkreuzerhof, Grashofgasse 3, Wien. (269—6)

Naročila iz provincij bodo hitro in redno izvršene.

Tržne cene

v Ljubljani 21. avgusta t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reš 3 gld. 50 kr.; — ječmen 2 gld. 20 kr.; — ovas 1 gld. 90 kr.; — ajda 2 gld. 60 kr.; — prosò 2 gld. 40 kr.; — kornuza 3 gld. — kr.; krompir 1 gold. 50 kr.; — fižol 5 gld. — kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gold. 44 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 22 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 15 kr.; — slame cent 1 gld. 10 kr.; — drva trda 6 gold. 60 kr.; — mehka 4 gld. 90 kr.

Prava čebulja za brado,

katere učinek se garantira, pospešuje rast brade neverjetno hitro, tako, da dobé v kratkem času celó 16 letni mladeniči polno in veliko brado, kar potrjuje na tisoče spričevalov.

Vaše blagorodje!

Veseli me, da morem vam poročati o meni poslani čebulji za brado, ki je res dobro sredstvo. Malo časa je, kar jo rabim ali zadostovala je, da sem dobil veliko brado. Za znanec moje potrebejem še dalje dva paketa, katera mi blagovolite poslati po pošti.

S odličnim spoštovanjem
 K. Lindhardt.

Linc, 25. junija 1872.

Vaše blagorodje!

Blagovolite mi poslati po poštnem povzetju 1 paket čebulje za brado. Isto so mi prijatelji priporočali, da je izvrstno sredstvo za bradno rast. Prosim Vas torej, da mi jo kmalu pošljete. Opava, 5. decembra 1871.

Ant. Toman, gozdarski adjunkt.
 Cena 1 paketa z priloženim navodom 2 gld. 10 kr.
 Po pošti 10 kr. več.
 Skladišče ima na Dunaji: g. Filip Neustein, lekar I. Plankengasse. V Gradcu: g. H. Kiehlhauser, Sporgasse 3. (242—6)

Fuſci.
 20. avgusta:
 iz Grada. — Košič iz Gorice. — Lastnik iz Grada. — Polak iz Gorice. — Braunstein iz Dunaja. — Monihar iz Trsta. — Lettenberg iz Grada.
 Pri Zamorci: Pečnik iz Zaloga. — Schwarz iz Grada. — Radič iz Kriškega. — Dobrin iz Goronjskega.

Pri Slonu: Mijeheti iz Trsta. — Rosen-thal iz Dunaja. — Verbič iz Vrhnike. — dr. Razpet iz Postojne. — Bloh iz Dunaja. — Ličan iz Bistric.
 Pri Malici: Mayer iz Vrhnike. — Natansky iz Dunaja. — Grün iz Gorice. — Ker-iz Dunaja. — Kraker iz Slajerja. — Branner iz Dunaja.
 Pri Bavarskem dvoru: Mayer iz Monakova. — Deleeva iz Senozoc.

Centralna razpošiljavna zaloga pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu.

Dr. John Yate-Jeva
Florilina,
 rastlinski ustni cvet, je najboljšo sredstvo za ohranjenje zob, odstrani smrdljivo sapo, ter jej podeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in oteklo zobno meso, zabrani gnijlobo zob, je utrdi in ohrani inflamcijo v grlu in goltancu, à stekleničica 60 kr.

Dr. John Yate-Jev
Serail zobni prašek,
 očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsled vsakdanje rabe običajno neprijetni zobni kamen, nego i zobna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, à škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-Jev
Prompto-Olivio,
 (kapljice za zobé), garantirano sredstvo potolažiti brzo in z vspehom vsaki zoboból. 1 etui s pripravljeno volno 40 kr.

Turske kroglice,
 prežekovalne kroglice za odstranjenje smrdljive sape, ki izvira iz ust vsled pušenja tabakovega, ali vsled zavžitih spiritoznih napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olkanih krogov, gledišcev, plesov, salonov itd. itd., à škatlja 40 kr.

Dr. Bohaver-ja
splošno zelišno zdravilo za želodec.
 Ta aromatični in močni destilat je izbrano sredstvo zoper slabo prebavljenje, in iz tega izviraajo netečnost k jedi, péhanje in napananje, nervozni glavoból, pekočino, želodečno prehlajenje in trganje, bledičico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izviraajo iz slabega prebavljenja, à steklenica 50 kr.

zelišne prsne kroglice,
 znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelj, prsoból, težko dihanje, suhi kašelj, hripavost in zoper vse šegetalne bolezni v prsih, à škatlja 30 kr.

Philokome,
 (zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, ohrani lase in brado v izvrstnej lepoti in moči, zabrani vsako stvorenje luskin na glavi, ter pospešuje rast lasij znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratkej dobi vsakovrstno lasno bolezno, naj se učeno zove kakor hoče in nij treba zdravniške pomoči pri lasih in drugih enakih nesmislov. Učinek te pomade je čestokrat čudoviti. 1 eleganten stekleni-pót 1 gold.

Orientalno lepotično mleko.
 Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladolično kožo edino le „oriental-pemu mleku“. Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake, kakor: pége, šinje, lišaj, mozolji, samoročna ruđetca, zagorelost brade, konzavost itd, izginejo v nekolikih dnéh in na mesto njih nastopi nežna, mladostna barva. Vsepeh je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, à steklenica 1 gold. 50 kr.

(183—12) Gori omenjene špecialitete se prave dobivajo:
 v Ljubljani, pri gosp. Petru Lassniku.

Piccolijeva lekarna „K angelju“
 Farmacijske špecialitete
Gabriel Piccolija.

lekarja v Ljubljani, na dunajskej cesti.
Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnijlobo in majanje zob, zoper diferitis ali vnetje grla in skorbut, prijetnega dlna in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bude gotovo prednost, vzile vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, posiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkrusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdicev pulver. Nareja se z isto kemienih tvarin i škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinskó zganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani zelandeni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter razlize organe in rade z nova okrepi in ozivi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izbrano sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špeciálno, da se ohrani koža krasna, rjezna in mehka, se jej daje prednost pred vsimi umivalnimi vodami, lepótijem in lepótijnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajzavi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, kateroj podeli izvratno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrvilih sredstvih izlizen. Utrinkuje znamenito krepljivo in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrvilico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uze poskusi sam na sebi, se bude radostno prepričati, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper pomavljajočo se mrvilico. 1 steklenica 80 kr.

Narocila se izvršujejo vračajočoj se po pošto proti poštnemu povzetju. (132—85)